

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ЗА 2016. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-09-16-1-756/17

Сарајево, јули 2017. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ	6
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	Увод	7
2.	Реализација ранијих препорука	7
3.	Систем интерних контрола	8
4.	Буџет и извјештавање	10
5.	Извршење буџета	11
6.	Биланс стања	16
7.	Јавне набавке	17
8.	Приходи	25
9.	Коментари	26
	Прилози	27

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Граничне полиције Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Гранична полиција БиХ) за 2016. годину** који обухватају: биланс стања, преглед прихода, примитака и финансирања, преглед расхода и издатака из буџета, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Граничне полиције БиХ** одговорно је за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и примјењивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI 1000–1810). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји Граничне полиције БиХ не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просудби ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услјед преваре или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Граничне полиције БиХ приказују фер и истинито, у свим материјалним аспектима, стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2016. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Граничне полиције БиХ за 2016. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се Гранична полиција БиХ руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Граничне полиције БиХ је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција БиХ и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.¹ Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Граничне полиције БиХ, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Основа за мишљење с резервом

1. Исплата додатка на плату полицијских службеника је вршена у 2016. години као и у ранијим годинама иако није усвојен подзаконски акт који регулише то питање, а што је захтјев из члана 19. став 4. Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине (тачка 5.1. Извјештаја).
2. Неправилности и недостаци уочени приликом провођења поступка набавке услуга одржавања возила и друге слабости у процесу јавних набавки (тачка 7. Извјештаја).

¹ Нови ISSAI 4000 је усвојен у децембру 2016. године и замјењује раније ISSAI 4000, 4100 и 4200.

Мишљење с резервом

Према нашем мишљењу, осим за наведено у Основи за мишљење с резервом, активности, финансијске трансакције и информације Граничне полиције БиХ за 2016. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући даљу резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

1. Недостатке и слабости констатоване приликом провођења поступка набавке службених возила (тачка 7.2. Извјештаја).
2. Неефикасност у погледу имплементације одредаба члана 24. став 1. тачка ј) Закона о дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури Босне и Херцеговине, а која се односи на провођење заједничких набавки за одређену опрему за полицијска тијела у БиХ (тачка 7.5. Извјештаја).

Сарајево, 13.07.2017. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Критеријуми за ревизију:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину;
- Закон о финансирању институција БиХ;
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти;
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС);
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о интерној ревизији;
- Закон о дирекцији за координацију полицијских тијела и агенцијама за подршку полицијској структури БиХ;
- Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ;
- Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Гранична полиција БиХ је управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ са оперативном самосталношћу, основана ради обављања послова везаних за надзор и контролу преласка границе Босне и Херцеговине и других послова прописаних Законом о Граничној полицији БиХ².

Гранична полиција БиХ је успоставила шест регионалних теренских канцеларија у оквиру којих дјелује 26 локалних организационих јединица. Поред тога, Гранична полиција БиХ има Централну истражну канцеларију. Сједиште Граничне полиције БиХ је у Сарајеву.

Одговорна лица Граничне полиције БиХ су директор и замјеник директора. Директора и замјеника директора именовано је Савјет министара БиХ 16. априла 2014. године на мандат од четири године. Директор је за свој рад одговоран министру безбједности и Савјету министара БиХ.

2. Реализација ранијих препорука

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је ревизију финансијских извјештаја Граничне полиције БиХ за 2015. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење са скретањем пажње. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности и недостатака. Гранична полиција БиХ је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења неправилности и недостатака идентификованих у ревизорском Извјештају за 2015. годину. Гранична полиција БиХ је сачинила Акциони план у циљу реализације датих препорука.

Увидом у предузете активности, те освртом на реализацију датих препорука, утврдили смо сљедеће:

2.1. Реализоване препоруке

- Нисмо уочили, на бази узорка, да је било запошљавања лица на одређено вријеме супротно актуелним законским прописима.
- Извршена је анализа у погледу покривености возила каско осигурањем и донесен интерни акт којим су дефинисани услови за каско осигурање возила.
- Измијењена је пракса да се у комисију за јавне набавке именују иста лица.
- Нисмо уочили да је било поступака јавних набавки у којима је било предвиђено закључење оквирног споразума са више понуђача, а да је исти закључен са једним понуђачем.

² Службени гласник БиХ, број 50/04, 27/07 и 59/09

2.2. Препоруке чија је реализација у току

- Процес успостављања система финансијског управљања и контроле је на почетку, с обзиром на то да су у 2017. години покренуте активности према организационим јединицама те ће се тек у наредном периоду моћи оцијенити у којој мјери су запослени у Граничној полицији БиХ схватили своју улогу и задатак у успостављању наведеног система.
- Није ријешено питање застарјелих обавеза, односно питање салда у Главној књизи из ранијег периода, иако је Гранична полиција БиХ покретала активности према Министарству финансија и трезора БиХ.
- Упознати смо с тим да је Гранична полиција БиХ узимала учешће на састанцима везаним за провођење заједничких набавки полицијских тијела у БиХ сходно Закону о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ, али у вријеме вршења ревизије још увијек није био постигнут споразум у вези с тим.
- Предузимане су активности у циљу обезбјеђења вјеродостојности података у налозима за употребу службених возила на начин да су упућивани дописи начелницима теренских канцеларија у којима се указивало на потребу праћења начина кориштења возила.
- Предузете су одређене активности на побољшању контроле наплате прихода по основу прекршајних налога (контроле на коју Гранична полиција БиХ може да утиче) те је сходно томе у новембру 2016. године донесен нови интерни акт који регулише наведену проблематику.

2.3. Нереализоване препоруке

- Иако Гранична полиција БиХ није непосредно надлежна за доношење подзаконског акта којим би било регулисано питање полицијског додатка чињеница је да се и поред непостојања истог већ годинама у Граничној полицији БиХ исплаћује полицијски додаток. Сходно томе, констатујемо да наведено питање ни у 2016. години није ријешено.
- Гранична полиција БиХ је вршила одређену анализу везану за возила, али иста није проведена на начин који би обезбиједио да резултати анализе могу послужити руководству за доношење квалитетних одлука о употреби возног парка. Наиме, презентована анализа се бавила углавном бројем возила која су на терену по организационим јединицама као и потребама за новим те планом обнављања возног парка у наредним годинама.
- Поново смо уочили одступања од Плана јавних набавки, односно кашњење у започињању процедура јавних набавки, што има за посљедицу закључење уговора пред крај године.
- Поново су уочене слабости у самом планирању јавних набавки у погледу планом исказаних потреба и стварно извршених набавки током године.

3. Систем интерних контрола

Гранична полиција БиХ је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Организација и руковођење: Унутрашња организација и начин рада Граничне полиције БиХ утврђени су Правилником о унутрашњој организацији на који је Савјет министара БиХ дао сагласност.

Правилником о унутрашњој организацији Граничне полиције БиХ уређен је начин рада и руковођења Граничном полицијом БиХ, те опис радних мјеста полицијских службеника, државних службеника и запосленика. Истим су систематизована радна мјеста за 2.646 извршилаца, а на 31.12.2016. године у Граничној полицији БиХ је било 2.184 запослених. Буџетом за 2016. годину планирано је 2.371 запослених.

Финансијско управљање и контрола: Гранична полиција БиХ је покренула активности на успостави система финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу у институцијама БиХ и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ (мапирање пословних процеса, опис процеса, процјена ризика и контролне активности за преостали ризик).

Наиме, Гранична полиција БиХ је именовала Комисију за праћење функционисања финансијског управљања и контроле која ће радити на организацији успоставе система на нивоу Граничне полиције БиХ.

Комисија је сачинила план активности у фебруару 2017. године и, сходно томе, у марту 2017. године упућен је допис према организационим јединицама са прегледом активности које се требају провести. Очекивања су да организационе јединице доставе повратну информацију о проведеним активностима до половине 2017. године.

Из наведеног можемо закључити да систем финансијског управљања и контроле није у потпуности имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ те да су покренуте активности на успостави система. Сходно томе, у наредном периоду Граничну полицију БиХ очекују значајне активности у циљу успоставе и имплементирања система финансијског управљања и контроле.

Гранична полиција БиХ је попунила образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2016. годину и доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

Препоручујемо Граничној полицији БиХ да интензивира активности на успостави система финансијског управљања и контроле, који треба да допринесе смањењу ризика пословања цјелокупне институције. У том смислу, због комплексне организационе структуре, великог броја процеса, мишљења смо да треба покушати искористити искуства других институција БиХ како би се посао обавио квалитетно у што краћем времену.

Интерна ревизија: Гранична полиција БиХ има успостављену функцију интерне ревизије у складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ, проведбеним актима и актима субјекта ревизије.

Јединица за интерну ревизију Граничне полиције БиХ је, у децембру 2015. године, сачинила План рада којим је било планирано обављање пет ревизија у 2016. години. Све планиране ревизије су и извршене у 2016. години.

Извршене су интерне ревизије сљедећих процеса: попис (инвентарисање), планирање и израда буџета за 2015. годину, издаци за текуће одржавање и услуге превоза и горива, приходи те јавне набавке.

Нису проведени накнадни прегледи по свим извршеним интерним ревизијама сходно Закону о интерној ревизији у институцијама БиХ.

Јединица за интерну ревизију је Централној хармонизацијској јединици доставила податке за израду Годишњег консолидованог извјештаја интерне ревизије за 2016. годину.

Превенција корупције: Савјет министара је 2015. године усвојио Стратегију за борбу против корупције за период 2015–2019. година.

Сходно наведеној стратегији, Гранична полиција БиХ је након прибављеног позитивног мишљења Агенције за превенцију и координацију борбе против корупције БиХ у марту 2016. године донијела План за борбу против корупције за период 2016–2017. година.

Гранична полиција БиХ је у јануару 2017. године доставила Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције Информацију у вези с испуњавањем обавеза из Стратегије за борбу против корупције 2015–2019. година и Акционог плана за њезино спровођење.

У поменутој информацији су наведене активности, носиоци, рокови, те индикатори ефикасности.

Информисани смо да је у Граничној полицији БиХ у току израда Наставног плана и програма везаног за борбу против корупције гдје би у реализацију истог биле укључене и међународне организације.

Узимајући у обзир надлежности Граничне полиције БиХ, број поступака који су вођени и који се воде против запослених, а који се могу везати за коруптивно дјеловање, сматрамо да се питању превенције корупције и у наредном периоду треба посветити посебна пажња.

4. Буџет и извјештавање

Гранична полиција БиХ је упутила захтјев за буџет за 2016. годину у укупном износу од 78.330.000 КМ.

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ одобрена су средства у износу од 74.180.000 КМ, од чега за текуће издатке 71.100.000 КМ и капиталне издатке 3.080.000 КМ.

У току 2016. године, укупно остварени примици од продаје сталних средстава износили су 236.444 КМ, а планирани износ по основу примитака је био 150.000 КМ.

Извршено је једно реструктурисање расхода у износу од 1.000 КМ у оквиру капиталних издатака.

Након наведених измјена укупан расположиви буџет Граничне полиције БиХ износио је 74.266.444 КМ, од чега су текући издаци износили 71.100.000 КМ, а капитални издаци 3.166.444 КМ.

У погледу планирања капиталних издатака, потребе се достављају из организационих јединица у Сектор за стратешко планирање који обједињује све податке и систематизује исте.

Након детаљне анализе пристиглих захтјева и расположивих средстава, уз консултације са руководством Граничне полиције БиХ, сачињава се приједлог капиталних издатака који се уврштавају у захтјев за буџет.

У односу на почетни захтјев за капиталним издацима у буџету, који се упућује у Министарство финансија и трезора, вршене су значајније измјене до његове коначне реализације у врсти и количини предмета набавке, односно расположивим средствима по позицијама кроз измјене намјенске структуре. Наиме, током године три пута је вршена промјена намјенске структуре капиталних улагања према потребама набавке у току 2016. године.

Осим тога, из Обрасца 6-1 финансијских извјештаја је видљиво да је у оквиру одређених категорија капиталних издатака било промјене намјене утрошка средстава, што указује на квалитет планирања потреба у току године.

Упознати смо, у току завршне ревизије, да је Гранична полиција БиХ у 2017. годину донијела ново упутство за планирање капиталних издатака које ће се убудуће вршити на начин да се планирање врши по линијама активности и одговорности (по секторима који су надлежни за одређени сегмент рада Граничне полиције БиХ).

Такође, уочено је да су образложења за уврштење одређених категорија капиталних улагања у буџет кратка и без описа конкретне потребе за покретањем набавке одређеног средства.

Сходно наведеном, препоручујемо да се посвети више пажње планирању буџета на капиталним издацима које ће бити засновано на стварним потребама организационих јединица у Граничној полицији БиХ.

Годишње финансијске извјештаје за 2016. годину Гранична полиција БиХ је сачинила и доставила надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима.

Годишњи финансијски извјештаји Граничне полиције БиХ за 2016. годину су објављени на веб страници Граничне полиције БиХ.

Гранична полиција БиХ је донијела Програм рада за 2016. годину којим су дефинисане активности, рокови и носиоци тих активности. У јануару 2017. године је сачињен извјештај о раду који је усвојио Савјет министара.

5. Извршење буџета

У Годишњем финансијском извјештају Граничне полиције БиХ за 2016. годину, исказани су расходи у износу од 66.230.438 КМ, што у односу на одобрени буџет у износу од 74.266.444

КМ представља извршење од 89%. Нереализована средства у износу од 8.036.006 КМ највећим дијелом се односе на бруто плате и накнаде (4.592.972 КМ) те набавку материјала (1.606.682 КМ). Одступање извршења на бруто платама и накнадама је узроковано мањом кадровском попуњеношћу у односу на одобрени број запослених у буџету за 2016. годину.

Наиме, буџет Граничне полиције БиХ за 2016. годину је одобрен за 2371 запосленог, а на крају 2016. године у Граничној полицији БиХ су биле запослена 2.184 лица.

Значајно мање извршење буџета у 2016. години у односу на планирано евидентирано је на сљедећим аналитичким позицијама: издаци за одјећу, униформе и платно 35%, компјутерски материјал 54%, аутогуме 65%, дизел гориво 68%, нето стимулације 26%.

Значајније извршење у односу на планирани износ евидентирано је на аналитичкој позицији отпремнине приликом одласка у пензију, гдје је планирано 470.000 КМ, а укупно је реализовано 579.418 КМ, што представља извршење од 123%. У Извјештају о извршењу буџета за 2016. годину наведено је да је повећање износа на отпремнинама узроковано одласком у пензију већег броја службеника од планираног, а због повољнијих услова за пензионисање по постојећем закону.

Значајни расходи односе се на: бруто плате (48.737.028 КМ), накнаде трошкова запослених (10.472.888 КМ), издатке за употребу возила (1.343.793 КМ), набавку материјала (1.123.318 КМ), најам имовине и опреме (487.128 КМ), издатке за енергију и

комуналне услуге (417.594 КМ), ПТТ трошкове (237.920 КМ), уговорене услуге (283.300 КМ) и путне трошкове (193.990 КМ).

Преглед расхода буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1. Бруто плате

Укупно остварене бруто плате и накнаде из плата са 31.12.2016. године износе 48.737.028 КМ, односно 91% одобрених буџетских средстава. Према подацима кадровске службе, број запослених у Граничној полицији БиХ са 31.12.2015. године, укључујући и приправнике, је био 2.182, а са 31.12.2016. године број запослених је био 2.184, од чега је 1.981 полицијски службеник, 51 државни службеник, 151 запосленик и један приправник са ВСС.

Број запослених предвиђен систематизацијом радних мјеста је 2.646, од чега је 2.426 полицијских службеника, 163 запосленика, 57 државних службеника, тако да у Граничној полицији БиХ у односу на укупан број систематизованих радних мјеста нису попуњена 463 радна мјеста.

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину³, Граничној полицији БиХ је одобрено 2371 запослених.

Запошљавање: У евиденцијама које су нам достављене у посматраном периоду евидентирано је 131 заснивање радног односа, 113 престанака радног односа те 271 прераспоред службеника Граничне полиције БиХ. Најзначајнији број пријема запослених се односи на запошљавање 99 полицајаца и 20 млађих инспектора, а након успјешно завршене Основне обуке нивоа I и II кадета Граничне полиције БиХ.

Додатак на плату полицијским службеницима: Полицијски службеници у Граничној полицији БиХ остварују право на полицијски додатак у износу од 35% од основне плате на основу Одлуке директора из 2008. године. Наведеном Одлуком је утврђен списак радних мјеста у Граничној полицији БиХ према припадајућим платним разредима, коефицијентима и посебним додацима. У рјешењима о коефицијентима полицијских службеника се наводи и право на посебан додатак. Будући да не постоји подзаконски акт којим би се регулисала висина посебног додатка за полицијске службенике сагласно Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ, у Извјештају ревизије за 2015. годину је дата препорука Граничној полицији БиХ да настави инсистирати на доношењу истог. У току 2016. године, Министарство безбједности БиХ је покренуло активности на доношењу одлуке о условима, начину и процедурама за утврђивање посебног додатка на плату полицијским службеницима БиХ и државним службеницима Државне агенције за истраге и заштиту који обављају оперативно-истражне радње. Након обављених писмених консултација са полицијским тијелима БиХ, Министарство безбједности БиХ је истим упутило акт од 05.10.2016. године којим тражи мишљење о сачињеном Приједлогу одлуке на који је Гранична полиција БиХ упутила одговор 17.10.2016. године.

Узимајући у обзир временски период који је прошао од доношења Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, констатације и препоруке ревизије у ранијем периоду и активности које су предузимане у правцу довођења исплате полицијског додатка у правне оквире, чињеница је да у вријеме вршења ревизије питање исплате полицијског додатка није ријешено.

³"Службени гласник БиХ" број 40/2015

Наиме, и у цијелој 2016. години Гранична полиција БиХ је вршила исплату предметног додатка, иако није донесен подзаконски акт из члана 19. став 4. Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ.

Не доводећи у питање дефинисано право на исплату додатка сходно Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ, поново препоручујемо Граничној полицији БиХ да инсистира код надлежног министарства те Савјета министара да предузму законом прописане активности на доношењу подзаконског акта у погледу додатка на плату полицијских службеника, чиме би исплата истог била доведена у правни оквир који је прописан поменутиим Законом.

Нето стимулације са 31.12.2016. године реализоване су у нето износу од 59.401 КМ за 204 запослена. Стимулације су исплаћене на основу донесених рјешења о исплати и одлуке директора којом је утврђено право, висина и начин исплате стимулације. Стимулације су одобраване за: ангажовање запослених у Дисциплинској комисији за полицијске службенике, исплату од 30% на плату запосленог који одлази у пензију и исплате од 30% на плату запосленог због изузетних/посебних резултата у раду. У случају стимулације запосленим који одлазе у пензију, сматрамо да сама чињеница да запослено лице одлази у пензију, по нашем мишљењу, не би требала бити разлог или основ за исплату стимулације.

5.2. Путни трошкови

Укупно остварени издаци за путне трошкове у 2016. години износе 193.990 КМ. Од наведеног износа, издаци за трошкове путовања у земљи износе 103.588 КМ, а за трошкове путовања у иностранство износе 90.403 КМ. Значајнији издаци односе се на трошкове смјештаја за службена путовања у земљи (36.178 КМ), трошкове дневнице у земљи (65.742 КМ), трошкове дневнице у иностранству (62.064 КМ), те трошкове смјештаја за службена путовања у иностранству (18.947 КМ).

Увидом у документацију утврдили смо да је значајан дио трошкова смјештаја за службена путовања у земљи реализован путем благајне. Анализом путних налога у институцији уочено је да се исти не правдају у роковима који су регулисани Одлуком о начину и поступку остваривања права запослених у институцијама БиХ на накнаду за службено путовање. Осим тога, утврдили смо да су одобравана службена путовања и исплаћене аконтације за поједине запослене који нису поднијели обрачун путног налога и правдали претходну подигнуту аконтацију за раније обављено службено путовање.

Препоручујемо да се реализација трошкова смјештаја за службена путовања у земљи врши безготовински у циљу смањења промета готовином.

Препоручујемо досљедну примјену Одлуке о начину и поступку остваривања права запослених у институцијама БиХ на накнаду за службено путовање.

5.3. Набавка материјала

Издаци за набавку материјала са 31.12.2016. године износе 1.123.318 КМ, а најзначајнији издаци се односе на: издатке за одјећу, униформе и платно (726.018 КМ), компјутерски материјал (81.228 КМ) и материјал за јавни ред и безбједност (64.672 КМ).

Издаци за одјећу, униформе и платно (726.018 КМ): У децембру 2016. године извршен је дио испоруке робе (униформе) сходно закљученим уговорима. Због кашњења у

испоруци други дио набавке униформе реализован је током првог тромјесечја 2017. године, а плаћање, умањено за зарачунате пенале, вршено је из средстава планираних за набавку дијелова полицијске униформе у 2017. години.

5.4. Издаци за употребу возила

Укупни трошкови за употребу и одржавање возила износе 1.343.793 КМ. Значајнији издаци односе се на набавку горива (718.725 КМ), набавку материјала и услуга одржавања возила (269.814 КМ) те осигурање возила (152.854 КМ).

Гранична полиција је закључно са 31.12.2016. године располагала са 318 возила, од тог броја 205 возила посједује ознаку Граничне полиције, а њих 113 је необиљежено.

Правилником о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ који је донио Савјет министара БиХ Граничној полицији БиХ је одређено кориштење три службена возила и могућност доношења правилника о „специјализованим возилима“. Увидом у документацију може се констатовати да су сва возила, као и друга превозна средства којима располаже Гранична полиција БиХ, сврстана у „специјализована возила“.

Савјет министара БиХ је дао сагласност на Правилник о условима набавке и начину кориштења специјализованих службених возила (у даљем тексту: Правилник о возилима), који је упутила Гранична полиција БиХ. Наведеним Правилником дефинисан је број и врста возила које Гранична полиција БиХ може да набавља, максимална цијена по свакој врсти возила, као и право на кориштење и управљање специјализованим возилима. Тако је, на примјер, за набавку комби возила дефинисана максимална појединачна цијена од 85.000 КМ, док је за набавку путничког моторног возила дефинисана цијена од 90.000 КМ која је на нивоу више средње класе возила.

Директор је у складу с наведеним Правилником донио одлуку о одобравању кориштења возила за долазак на посао и одлазак с посла за директора, замјеника директора, помоћнике директора, шефа кабинета, начелника интерне ревизије, савјетнике у кабинету и начелнике организационих јединица. Сходно наведеном, 16 необиљежених возила која се воде као специјализована се користе за одлазак и долазак на посао.

С обзиром на то да је Правилником о возилима дефинисано да директор може, у циљу обезбјеђења континуитета и ефикасности у извршењу послова и задатака, утврдити право на кориштење специјализованих службених возила у складу с оперативним потребама, могло би се закључити да се дато право на кориштење возила (одлазак и долазак на посао) заснива на позицији запосленог унутар институције (функцији), а не на реалној потреби извршења посла.

С тим у вези сматрамо да је чланом 2. Правилника о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ јасно прописано за које намјене служе службена, а за које намјене службена специјализована возила.

Препоручујемо да се преиспита презентовани начин додјеле права на кориштење специјализованих возила те да се исто веже конкретно за природу посла који појединац обавља у смислу члана 2. став 2. Правилника о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ, а све у циљу обезбјеђења намјенске употребе возила и рационалног трошења јавних средстава.

Анализирајући расположиви возни парк Граничне полиције БиХ, може се констатовати да су од укупно наведеног броја возила њих 64 стављена у употребу 2016. године (нова возила). Поред тога, на основу евиденције о употреби возила, може се закључити да поједина возила на годишњем нивоу прелазе малу километражу те уколико се изузме

26 возила која су у употребу стављена крајем године, од укупног броја возила, 39 је „прешло“ мање од 5.000 км на годишњем нивоу.

Узимајући у обзир наведено, препоручујемо да се изврши анализа употребе постојећег возног парка те, уколико се утврди да поједина возила нису у пуној мјери рентабилна, размотри могућност прерасподјеле истих унутар институције или на неки други одговарајући начин обезбиједи успостављање економичног, ефективног и ефикасног возног парка.

5.5. Уговорене услуге

Издаци за уговорене услуге остварени су у износу од 283.300 КМ. Значајнији издаци односе се на услуге репрезентације (34.765 КМ), услуге објављивања тендера и огласа (13.629 КМ), уговоре за привремене и повремене послове (25.117 КМ), издатке за волонтерски рад – накнаде кадетима (118.856 КМ), те остале неспоменуте услуге и дажбине (12.720 КМ).

Привремени и повремени послови: Укупни издаци по основу ангажмана б по уговору за привремене и повремене послове у Граничној полицији БиХ износе 25.117 КМ. Гранична полиција БиХ нема интерни акт којим би се дефинисале процедуре ангажовања по основу уговора за привремене и повремене послове. За потребе Граничне полиције БиХ, ангажовање по уговорима за привремене и повремене послове вршено је за послове превођења. Током године укупно је ангажовано 15 лица. Најзначајнији издаци у укупном износу од 20.240 КМ односе се на ангажовање преводиоца за турски и арапски језик.

У погледу реализације наведених издатака, сматрамо да је превођење на стране језике услуга која би се могла препознати у оквиру услуга обухваћених Анексом II дио Б Закона о јавним набавкама.

Препоручујемо да се изврши анализа досадашњих потреба за наведеним ангажманима и да се сходно томе размотре модалитети ангажмана у будућем периоду узимајући у обзир законску регулативу као и специфичности са којима се суочава Гранична полиција БиХ у свом раду.

5.6. Капитални издаци

У складу са захтјевом за додјелу средстава из буџета, Граничној полицији БиХ су Законом о буџету институција БиХ одобрена средства за капитална улагања у износу од 3.080.000 КМ, од чега је 150.000 КМ планирано од примитака од продаје сталних средстава. С обзиром на то да је Гранична полиција БиХ остварила већи приход од продаје сталних средстава (укупно 236.444 КМ) те да су јој сва средства од продаје сталних средстава била оперативна у коначници је располагала са средствима у вриједности од 3.166.444 КМ за капитална улагања. Реализација средстава намијењених за капитална улагања је износила 2.678.931 КМ. У току 2016. године три пута је мијењана намјенска структура капиталних улагања те су приликом реализације набавки роба и услуга уочена и одређена одступања од првобитно планираних капиталних улагања. Значајније одступање од првобитно планираних набавки је било на позицијама: софтвери (конто 821514) гдје је планирано 140.000 КМ, а није било реализације те полицијској опреми, гдје је реализација била 50%.

Вриједносно значајнији удио у реализацији се односи на набавку моторних возила 1.424.488 КМ, компјутерске опреме 539.640 КМ, опреме за пренос података и гласа 337.218 КМ те лиценци 111.029 КМ.

6. Биланс стања

Актива Граничне полиције БиХ се односи на готовину (12.438 КМ), краткорочна потраживања (631.892 КМ), краткорочне пласмане (116 КМ), краткорочна разграничења (34.935 КМ) и стална средства исказана по садашњој вриједности (19.307.133 КМ). Пасива се односи на краткорочне текуће обавезе (1.406.216 КМ), обавезе према запосленима (5.436.684 КМ), краткорочна разграничења (460.343 КМ) и изворе средстава (19.307.133 КМ).

Краткорочна потраживања: Укупна потраживања на 31.12.2016. године износе 631.892 КМ. Највећи дио потраживања односи се на потраживања из ранијих година везано за блокирана новчана средства у Херцеговачкој банци (451.004 КМ), потраживања за рефундацију накнада боловања (142.807 КМ), остала потраживања (20.263 КМ) и потраживања за аконтације за службена путовања (12.675 КМ).

Обавезе: Укупно исказане краткорочне обавезе са 31.12.2016. године износе 1.406.216 КМ, при чему обавезе према добављачима износе 1.405.31 КМ. Обавезе према запосленим износе 5.436.684 КМ и највећим дијелом се односе на обавезе за плате и накнаде запослених за децембар 2016. године.

Краткорочна разграничења: Са 31.12.2016. године разграничени остали расходи су износили 11.631 КМ, а разграничени расходи за набавку роба и услуга су износили 448.712 КМ.

Разграничени расходи за набавку роба и услуга односе се на разграничења по закљученим уговорима (три уговора) у 2016. години за које испорука није извршена до 31.12.2016. године. Најзначајнији дио разграничења у вриједности 286.276 КМ се односи на уговор закључен са добављачем за куповину и испоруку опреме за консолидацију серверске инфраструктуре.

Гранична полиција БиХ је током 2016. године извршила реализацију краткорочних разграничења која су евидентирана у финансијским извјештајима за 2015. годину. Од укупно 2.548.451 КМ евидентираних краткорочних разграничења Гранична полиција БиХ је на основу испостављених фактура реализовала 2.497.249 КМ, преостали дио незатворених разграничења у вриједности од 51.202 КМ је оприходован.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6.1. Попис средстава и обавеза

Попис сталних средстава: Пописом сталних средстава комисије нису утврдиле мањак нити вишак сталних средстава. Гранична полиција БиХ је успоставила праксу да током пописа врши усклађивања података у модулу основних средстава са стањем утврђеним пописом средстава на терену. Руководство институције је усвојило приједлог Комисије за попис сталних средстава за расходовање одређених средстава садашње вриједности 57.236 КМ (набавна вриједност 610.066 КМ) те наложило да се књиговодствено евидентирају промјене и комисијски изврши расходовање. Гранична полиција је књиговодствено евидентирала пословне промјене по попису те су расходована средства евидентирана на конту средства трајно ван употребе. Према расположивим информацијама расходована средства су још увијек физички присутна у институцији, складишту. Обрачун амортизације се вршио мјесечно, линеарном методом

по стопама дефинисаним одлуком о висини годишње стопе отписа сталне имовине код буџетских корисника. Исказано стање извора средстава износи 19.307.134 КМ.

Попис обавеза: Обавезе према добављачима износе 1.405.308 КМ. Уочена су неслагања у испостављеним IOS-има, исти су оспоравани дјелимично или у пуним износима. Разлози са оспоравања се односе или на износе везане за књижна терећења или на фактуре које нису запримљене у Граничној полицији БиХ те их сходно томе и нема у својим евиденцијама. Најзначајнији неусаглашени износ се односи на Извод отворених ставки Босна сунце осигурања од 50.264 КМ на 31.12.2016. године који је Гранична полиција БиХ оспорила. Према евиденцији Граничне полиције БиХ обавезе исте према Босна сунце осигурању износе 50 КМ.

Размотрити потребе за додатним усаглашавањем обавеза по примљеним, а неусаглашеним IOS-има.

7. Јавне набавке

Гранична полиција БиХ је донијела План јавних набавки за 2016. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама. План јавних набавки је мијењан током године два пута.

Одлуком директора формирају се комисије за сваки поступак набавке, које проводе поступак од момента отварања понуда до закључења уговора. У неким случајевима у којима се ради о испоруци роба комисија је задужена да врши и квалитативни и квантитативни пријем испорученог предмета набавке.

Поступак планирања набавки, као и дефинисање садржаја тендерске документације у најзначајнијој мјери се реализује у Сектору за административне послове – Одсјек за јавне набавке.

Према презентованим подацима (извјештаји из система е-набавке), у 2016. години након проведених поступака набавки закључено је 16 оквирних споразума (3.521.048 КМ) и 37 уговора о јавним набавкама (4.159.773 КМ). Осим наведеног, Гранична полиција БиХ је у 2016. години провела 389 набавки путем директног споразума укупне вриједности 207.073 КМ. Вриједносно значајније набавке⁴ се односе на: набавку службених возила (1.248.128 КМ), набавку униформи⁵ (948.893 КМ), набавку услуга одржавања возила (1.887.752 КМ) – оквирни споразум на три године, набавку услуга осигурања возила (574.023 КМ) – оквирни споразум на четири године, набавку компјутерске опреме и комуникацијске опреме (515.677 КМ).

Компарацијом података који су наведени у Плану јавних набавки и прегледу проведених процедура у 2016. години можемо уочити одступања у предметима набавке који су планирани и онога што је набављено. Наиме, Гранична полиција БиХ, иако су првобитно планиране, поступке набавки током 2016. године није покретала за: дио који се односи на набавку одјеће, надоградњу постојеће апликације граничних прелаза, дигитални РТГ уређај...). Осим тога, уочена су одступања у погледу планираних рокова за започињање процедура и стварних датума започињања истих.

Препоручујемо да се приликом планирања јавних набавки посвети више пажње реалном планирању потреба, што ће обезбиједити да се расположива средства у буџету користе на најефикаснији начин.

⁴ Износи набавки без ПДВ-а

⁵ У износ укључене и свечане униформе

Ревидирањем појединачних поступака јавних набавки, проведених активности по питању заједничких набавки за полицијска тијела БиХ и реализације уговора утврдили смо како слиједи:

7.1. Набавка услуга одржавања возила

Набавка путем отвореног поступка је покренута у 2015. години, а окончана је у 2016. години (оквирни споразум закључен 29.01.2016. године).

Датом набавком је била обухваћена већина возила у Граничној полицији БиХ (укључујући и возила која су под гаранцијом из 2014. године). Осим резервних дијелова за одржавање возног парка и норма сати спецификацијом су биле обухваћене и аутогуме за које је реализација у 2016. години била 97.044 КМ. Тендером су обухваћена возила на 20 локација у цијелој БиХ, при чему није било подјеле на лотове. Критеријум за избор најповољније понуде је била најнижа цијена. Тендерском документацијом је било предвиђено подуговарање, с тим да није било јасно наведено шта ће бити тражено за подуговараче у смислу провјере квалификованости.

Један од понуђача је захтијевао појашњење тендерске документације у вези с подуговарањем (квалификација подуговарача) и Комисија за јавне набавке је у свом одговору навела **да ће по одабиру најповољније понуде провјеру квалификације подуговарача извршити у складу са чланом 44. Закона о јавним набавкама те провјерити минималне квалификационе услове у складу са члановима 45–51. Закона о јавним набавкама сразмјерно обиму уговора који се преноси на подуговарача.**

Узимајући у обзир дато појашњење, сматрамо да је тендерска документација у дијелу подуговарања истим допуњена и појашњена, а да је само појашњење било правило за поступање уговорног органа и понуђача у предметној набавци.

Мишљења смо такође да је наведено појашњење имало утицаја на опредјељење потенцијалних понуђача да доставе своје понуде јер су сходно истом морали рачунати само на подуговараче који могу испунити барем минималне квалификационе услове у предметној набавци.

Два понуђача су била квалификована у предметној набавци и то: Unitrade д.о.о. Љубушки и М.Р.М. д.о.о. Љубушки. Повољнију понуду (цијену) је доставио Унитраде д.о.о. Љубушки који је и у ранијем периоду био добављач Граничне полиције БиХ за услуге одржавања возила.

Са поменутим понуђачем закључен је, у јануару 2016. године, оквирни споразум на износ од 2.208.000 КМ (са ПДВ-ом) на период од три године. Изабрани добављач непосредно после потписивања оквирног споразума доставио је Граничној полицији БиХ списак подуговарача, датиран на 03.02.2016. године, који је потписан од стране директора изабраног добављача и овјерен, а у којем су наведени називи 12 правних лица који ће изводити радове на 12 од 20 локација, овлаштена лица у истим, адресе, телефони и e-mail адресе, и исти нам је презентован током ревизије.

Уочено је да је изабрани добављач за пар подуговарача у својој понуди, у склопу доказа о испуњењу услова из тачке 14. тендерске документације, доставио и потврду о измиреним директним порезима за исте.

И поред чињенице да је у погледу подуговарања дато наведено појашњење тендерске документације, Гранична полиција БиХ од изабраног добављача није накнадно тражила да достави било какве доказе о квалификованости подуговарача, иако је исти, за 12 од 20 локација у БиХ, односно за 190 од укупно 323 возила, која су била обухваћена тендером, извршио подуговарање и то у стопроцентном износу.

Према тачки 30. тендерске документације изабрани понуђач је био дужан доставити безусловну банкарску гаранцију за добро извршење уговора на износ од 10% вриједности оквирног споразума **у року од 7 дана од закључења оквирног споразума. Оквирни споразум је закључен крајем јануара 2016. године.**

Увидом у достављени Анекс 1 гаранције за уредно извршење уговора 16514 од 10.01.2017. године, који се односи на предметну набавку, констатовали смо да је банка претходну гаранцију коју је издала **17.06.2016. године** са роком важности до 31.01.2017. године на износ од **73.622 КМ** (годишњи износ оквирног споразума) продужила до 31.01.2018. године.

Из наведеног се може закључити да Гранична полиција БиХ није обезбиједила гаранцију за добро извршење уговора како је то било прописано тендерском документацијом (тачка 9. и тачка 30. тендерске документације). Недостављање гаранције за добро извршење уговора, на начин како је то прописано у тачки 30. тендерске документације, је значило да се закључени оквирни споразум сматра апсолутно ништавним.

Препоручујемо да се за поступке велике вриједности у којима је предвиђено подуговарање (или се очекује значајан проценат подуговарања) предвиди провјера квалификације и за подуговараче што и омогућава члан 73. став 3. Закона о јавним набавкама. Наведено је неопходно како би се Гранична полиција БиХ обезбиједила да пословну сарадњу врши са квалификованим добављачима (подуговарачима) који прије свега раде законито и поштују финансијску дисциплину у погледу измирења јавних прихода.

Препоручујемо да се због вриједности која се планира за набавку аутогума, као и класификације истих у јединственом рјечнику јавних набавки, а у циљу обезбјеђења активне конкуренције, иста проводи одвојено (посебан лот).

Неопходно је да се уз досљедну примјену законске и подзаконске регулативе приликом провођења јавне набавке досљедно примјењују и сви акти које донеси Гранична полиција БиХ или надлежна комисија у име Граничне полиције БиХ (тендерска документација и појашњења везана за исту), а који креирају транспарентан оквир за активно и правично надметање међу понуђачима.

Процесом ревизије уочено је да је успостављена пракса да се одржавање новонабављених возила врши у најближем овлашћеном сервису без постојања закљученог уговора са добављачима.

Препоручујемо да се и на возила која су у гарантном року примијене одредбе Закона о јавним набавкама у погледу њиховог одржавања.

7.2. Набавка возила

Дата набавка је првобитно планирана у износу од 1.200.000 КМ за 20 возила по 60.000 КМ кроз отворени поступак. Потом је у априлу 2016. године планирани износ увећан на 1.416.000 КМ, промјеном намјенске структуре са позиције полицијска опрема за износ од 216.000 КМ. Набавка је покренута у јуну 2016. године за 26 возила и била је је подијељена у 4 лота: лот-1 путничка необиљежена возила четири комада – планирана вриједност 185.000 КМ, лот-2 путничка обиљежена возила седам комада – планирана вриједност 280.000 КМ, лот-3 комби возила обиљежена десет комада – планирана вриједност 650.000 КМ, лот-4 теренска возила пет комада – планирана вриједност 300.000 КМ. Исказане вриједности су са ПДВ-ом.

Критеријум за избор понуде је била економски најповољнија понуда са подкритеријумима: цијена 95% и оперативни трошкови 5% (трошкови одржавања возила у гарантном року).

Увидом у тендерску документацију за предметну набавку као и добијене податке и информације током ревизије утврдили смо сљедеће: 1. За сва возила је у сачињеним спецификацијама по лотовима тражен погон на сва четири точка, при чему се нисмо увјерили у постојање посебних образложења за увођење датог услова у саме спецификације, иако сматрамо да за нека возила навођење датог услова није без основа (возила за оперативне активности). Од осталих захтјева у спецификацији истичемо: дужина минимално или максимално зависно од лота, потрошња до 5 л на 100 км, уградња свјетлосне и звучне сигнализације на возила (лот-2 и лот-3) и сл.;

2. На основу добијених података из Одсјека за јавне набавке, сходно сачињеној спецификацији, услове тендера су за лотове 1, 2 и 4 су могла испунити возила марке: VW, Audi, BMW и Mini⁶. За комби возила (лот 3) осим дистрибутера VW возила, како смо информисани у Граничној полицији БиХ, није било конкуренције на тржишту (нема понуде са погоном 4x4);

3. Узимајући у обзир информације добијене из Граничне полиције БиХ о могућим понуђачима тј. возилима која задовољавају услове тендера, може се закључити да су сачињене спецификације знатно ограничиле конкуренцију при датој набавци, с обзиром на то да учешће понуђача који нуде возила Audi и BMW на тендеру није било реално очекивано (сходно процијењеној вриједности набавке) због знатно веће продајне цијене на тржишту у односу на возила марке VW. Према томе могао би се извести закључак да је по сва четири лота било економски и реално очекивано да понуде доставе дистрибутери возила VW и да исте понуде буду у оквирима процијењене вриједности набавке; 4. Тендерску документацију је преузело 27 понуђача, а понуде су доставила само три понуђача која су дио дистрибутивне мреже за возила марке VW и Audi у БиХ и то: Конзорциј којег чине Porsche БиХ д.о.о. Сарајево и М.Р.М. д.о.о. Љубушки, АС Quattro и Брчко Гас д.о.о. Брчко.

Увидом у садржај достављених понуда, анализом истих и других информација које се могу везати за предметну набавку можемо констатовати сљедеће: 1. Један од три понуђача (Брчко Гас д.о.о. Брчко) по лотовима 1, 2 и 4 је понудио возила марке Audi (Audi 3 за лот 1, 2 и Audi Q5 за лот-4). Понуђене цијене за возила марке Audi по лотовима су биле знатно изнад процијењене вриједности набавке (лот-1 цијена већа за 26%, лот-2 цијена већа 49%, лот-4 цијена већа за 19%). Сходно наведеном, можемо закључити да су понуде Брчко Гас д.о.о. Брчко за лотове 1, 2 и 4 биле знатно изнад процијењене вриједности набавке те као такве и нису суштински представљале конкуренцију у датом поступку узимајући у обзир процијењену вриједност набавке;

2. Конзорциј и АС Quattro д.о.о. Сарајево су по лотовима понудили исту марку (VW) и тип возила при чему је АС Quattro понудио нешто више цијене од процијењене вриједности набавке по лотовима; 3. Понуђена цијена по подкритеријуму оперативни трошкови (трошкови одржавања у гарантном року) је била идентична по сва четири лота за Конзорциј и АС Quattro, а по лоту 3 трећи понуђач је доставио идентичну цијену одржавања као и друга два понуђача.

4. Најповољнији је био понуђач Конзорциј за сва четири лота и набављена су возила марке VW при чему истичемо да је посљедњих неколико година вршена набавка VW возила и то од добављача М.Р.М. д.о.о. Љубушки; 5. Члан Конзорција Porsche БиХ д.о.о. Сарајево је између осталог генерални заступник за марке Volkswagen, Audi и Volkswagen привредна возила за БиХ, а М.Р.М. д.о.о. Љубушки и друга два понуђача уговорни партнери (дистрибутери) Porsche БиХ д.о.о. Сарајево за марке возила која су

⁶ Мини само за лотове 1 и 2

понудили; 6. Компарацијом процијењених вриједности набавке по лотовима и уговорених вриједности можемо закључити да је по лоту 1 укупно уговорена цијена нижа за 46 КМ у односу на процијењену вриједност набавке (11,6 КМ по возилу), по лоту 2 укупна цијена нижа за 74 КМ (10,57 КМ по возилу), лоту 3 укупна цијена већа од процијењене за 46.696 КМ (више за 4.670 КМ по возилу), а по лоту 4 укупно уговорена цијена нижа за 1.266 КМ (253 КМ по возилу); 7. Како смо информисани, процјена вриједности возила је вршена на бази појединачних цијена возила на тржишту, али и поред тога, уз чињеницу да је извршена набавка укупно 26 возила, изабрани понуђач је у својој понуди доставио цијене које су скоро идентичне процијењеним цијенама, а за лот-3 цијена је већа за 7% у односу на процијењену вриједност. Важно је истаћи да је у испостављеним фактурама (отпремницама) за испоруку возила исказан попуст на основну цијену само на лоту 1 и то у износу од 286 КМ по возилу или 0,72%;

8. Укупно реализовани износ за набавку возила књижен на моторним возилима и уграђеној опреми (звучна и свјетлосна сигнализација) је 1.460.310 КМ, што значи да је у односу на процијењену вриједност набавке плаћено више за 45.311 КМ.

Све наведено указује да је предметна набавка возила извршена на начин који, по нашем мишљењу, није обезбиједио потпуно поштивање једног од основних принципа јавних набавки дефинисаног у члану 3. Закона о јавним набавкама, а који се тиче активне конкуренције. Наиме, досадашња пракса јавних набавки је показала да ограничење конкуренције, односно стварно свођење исте на возило једне марке и типа (конкуренција у оквиру једне дистрибутивне мреже) не обезбјеђује у потпуности стварну односно активну конкуренцију при провођењу набавке возила, што директно утиче на испуњење циља провођења јавне набавке – најефикасније кориштење јавних средстава.

Користећи се досадашњим искуствима у провођењу поступака јавних набавки службених возила препоручујемо руководству Граничне полиције БиХ да максималну пажњу посвети поштивању основних принципа јавних набавки прописаних у члану 3. Закона о јавним набавкама (активна и правична конкуренција) како би се кроз провођење јавне набавке остварио циљ због којег се иста и покреће, а то је најефикасније кориштење јавних средстава.

Према тендерској документацији добављач је био обавезан доставити гаранције за добро извршење уговора у року од седам дана од закључења истог. За лот-3 је достављана гаранција на износ од 10% вриједности лота, а за остала три лота није, иако је у тендерској документацији и уговору наведено да ће иста важити до момента испоруке плус 30 дана. У понуди је дата и изјава да ће гаранција бити издата према тачки 30. тендерске документације. Према тачки 30, ако се гаранција не достави закључени уговор се сматра ништавним.

Према датом образложењу током ревизије гаранције нису тражене јер је испорука извршена у року од седам дана од закључења уговора, што није регулисано тендерском документацијом нити уговором.

Препоручујемо да се услови из тендерске документације који се касније највећим дијелом преносе и у закључени уговор поштују у потпуности, јер супротно поступање нарушава смисао поступка набавке у цјелини.

7.3. Набавка униформи

Процедура набавке униформи била је подијељена на осам лотова, а проведена је путем отвореног поступка. Током провођења процедуре констатовано је да за два лота ниједан од понуђача није доставио узорке који одговарају условима траженим тендерском

документацијом, те је за те лотове поступак настављен путем преговарачког поступка. Након окончања процедуре одлука о избору најповољнијег понуђача донесена је за свих осам лотова. Вриједности закључених уговора (са укљученим ПДВ-ом) са изабраним понуђачима су сљедеће: лот-1 цемпери (133.916 КМ), лот-2 кравате (41.769 КМ), лот-3 опасач са футролама (117.936 КМ), лот-4 ципеле (410.026 КМ), лот-5 чарапе (39.084 КМ), лот-6 капе (95.823 КМ), лот-7 кожни дијелови (94.302 КМ) и лот-8 комбинезони (90.312 КМ).

С обзиром на то да је укупна процијењена вриједност набавке униформе за 2016. годину одређена у вриједности од 1.800.640 КМ са ПДВ-ом, а укупна вриједност закључених уговора са изабраним понуђачима 1.023.169 КМ са ПДВ-ом, можемо констатовати да укупна процијењена вриједност набавке није била заснована на реалној основи и квалитетним информацијама с циљем обезбјеђења доброг управљања јавним средствима.

Одлука о покретању поступка набавке униформе донесена је 19.07.2016. године. Након проведене процедуре набавке закључени су уговори, а посљедњи је закључен 30.12.2016. године. Према уговореним условима, добављачи су се обавезали да ће се испорука робе извршити најкасније до 31.12.2016. године. Увидом у документацију је констатовано значајно кашњење приликом испоруке одређених дијелова униформе.

Анализирајући поступак набавке, а имајући у виду комплексност предмета набавке, може се закључити да Гранична полиција није реално планирала рокове за сам поступак провођења набавке и рокове реализације закључених уговора.

Препоручујемо Граничној полицији БиХ да приликом утврђивања процијењених вриједности набавки униформе исте требају бити засноване на релевантним информацијама и детаљним анализама, а све у циљу обезбјеђења подлоге за реалну процјену вриједности набавки униформе које су предметом поступка јавних набавки на годишњем нивоу.

7.4. Набавка компјутерске опреме

Гранична полиција БиХ извршила је набавку информатичке опреме – надоградњу дата центра Граничне полиције БиХ путем отвореног поступка. До рока предвиђеног за достављање понуда пристигла је понуда једног понуђача. На приједлог Комисије, са јединим понуђачем 30.12.2016. године склопљен је уговор у вриједности 286.276 КМ са ПДВ-ом са роком извршења 30 дана од дана потписивања уговора. Према тачки 10. тендерске документације рок испоруке не може бити дужи од 31.12.2016. године. Уговором су превиђени пенали у износу 1 % од укупне вриједности робе за сваки дан кашњења. У периоду вршења завршне ревизије поменути уговор није био реализован. Уговором је предвиђена и гаранција за добро извршење уговора у износу 10% од уговорене вриједности.

Узимајући у обзир неизвјесност у погледу реализације наведеног уговора поставља се питање и штете за Граничну полицију БиХ због неиспуњења уговора.

Препоручујемо да се анализирају задати рокови у погледу реализације уговора за сложене предмете набавке. Наиме, уколико се покаже да су задати рокови нереални, односно кратки, онда би то могло утицати на конкурентност у конкретној набавци. С друге стране, уколико су рокови реални, а понуђач не поступа према задатим роковима то се, послије одређеног разумног рока за реализацију, поставља питање извјесности реализације самог уговора.

Када су у питању остале ревидиране процедуре наводимо сљедеће недостатке и слабости како слиједи: **1.** При набавци информатичке опреме (233.996 КМ) уочено је да је изабрани добављач (за 7 од 10 лотова) доставио доказе по члану 45. изван задатог рока од пет дана од датума достављања обавјештења о избору; **2.** Код набавке комуникацијске опреме (341.184 са ПДВ-ом) уочено је да се не сачињава образложење (коментар) у креираним документима од стране Комисије за јавне набавке приликом појаве да је процијењена вриједност набавке по одређеном лоту знатно мања од вриједности достављене понуде по истим, уколико је укупна вриједност набавке (по свим лотовима) у оквирима првобитних процјена; **3.** Увидом у једину достављену понуду за набавку услуга одржавања чамаца (три лота оквирни споразум на три године у износу од 52.128 КМ, а процијењена вриједност набавке је била 40.000 КМ) уочено је да иста није достављена сходно захтјевима у тендерској документацији (нису достављени докази по члану 45. Закона о јавним набавкама, понуда није увезана, нису овјерене изјаве...); **4.** Приликом провођења набавке услуга осигурања, која је подијељена у 4 лота (укупне вриједности 598.951 КМ), Гранична полиција БиХ није у потпуности поштовала одредбе Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда, посебно у дијелу дефинисања начина достављања докумената за више лотова и садржаја записника о прегледу и оцјени понуда. Поред наведеног, истичемо да је избор најповољнијег добављача за каско осигурање моторних возила за четири године извршен на основу фиксне годишње цијене осигурања. Имајући у виду чињеницу да се ради о услузи чија цијена зависи од степена амортизације возила, скрећемо пажњу на наведено питање.

Препоручујемо отклањање уочених неправилности и недостатака у наредним поступцима, а све у циљу досљедне примјене Закона о јавним набавкама и подзаконских аката донесених на основу истог.

Директни споразуми (207.073 КМ): Непредвиђене и хитне потребе за робама и услугама један су од разлога кориштења процедура јавних набавки путем директног споразума.

Ревизијом набавки проведених путем директног споразума уочена су одређена одступања од уобичајене праксе и интерног акта које се огледају у сљедећем: понуде се прикупљају прије него се донесе одлука о покретању поступка јавне набавке путем директног споразума; одлука о покретању и одлука о одобравању поступка доносе се на исти дан; процијењене вриједности које се наводе у одлуци о покретању поступка одређују се на основу предрачуна и пристигле понуде најповољнијег добављача; постоји значајно одступање планираних и реализованих јавних набавки путем директног споразума.

Препоручујемо да се приликом израде плана јавних набавки који се односи на директне споразуме приступи утврђивању стварних потреба институције те објективном истраживању тржишта како би планиране процедуре и вриједности биле реално исказане.

Препоручујемо да се активности током процедура јавних набавки путем директног споразума, у циљу отклањања уочених слабости, проводе у складу с интерним актима Граничне полиције БиХ и Закона о јавним набавкама.

7.5. Заједничке набавке

У складу са чланом 24. став 1. тачка ј) Закона о дирекцији за координацију полицијских тијела и агенцијама за подршку полицијској структури БиХ⁷, Агенција за полицијску подршку БиХ је надлежна за „провођење тендерске процедуре за одређену опрему за полицијска тијела БиХ“, што се у конкретном случају односи и на Граничну полицију БиХ. У протеклим годинама се реализација одредбе наведеног члана није уопште проводила или се проводила отежано уз парцијалну примјену.

Наиме, примјена наведене одредбе би према нашем мишљењу могла у знатном дијелу повећати ефекте јавних набавки због окрупњавања набавки приликом набавке средстава (опreme) која је заједничка за све полицијске агенције на које се предметна одредба закона односи.

На основу увида у документацију која се односи на комуникацију између Агенције за полицијску подршку и полицијских агенција (Гранична полиција БиХ, СИРА, Дирекција за координацију полицијских тијела) може се констатовати да постоје одређене активности у погледу дефинисања предмета набавке које би се проводиле преко Агенције за полицијску подршку.

Међутим, мишљења смо да поменуте активности треба проводити знатно ефикасније како би се поступци набавки који се односе на предмете који буду укључени у заједничке набавке могли провести на вријеме.

Сходно наведеном, препоручујемо руководству Граничне полиције БиХ да допринесе ефикаснијем приступу у рјешавању питања заједничких набавки, а све у циљу испуњења законских обавеза, односно остварења веће ефикасности у провођењу набавке опреме за полицијска тијела.

7.6. Реализација уговора

Ревизионим поступцима је констатовано да праћење реализације уговора није потпуно односно исто се проводи само дјелимично у оквиру Одсјека за јавне набавке. Уочено је, наиме, да се углавном не врши праћење реализације уговора по појединачним ставкама у спецификацијама које су саставни дио уговора (оквирних споразума).

Препоручујемо успоставу система праћења реализације уговора и оквирних споразума количински и финансијски. Наведено ће омогућити досљедно праћење закључених уговора и оквирних споразума, а такође бити основа за квалитетније планирање набавки у наредном периоду.

Реализација уговора о набавци тонера и кертриџа: Наведена набавка је проведена на начин да је критеријум за избор био економски најповољнија понуда. Као подкритеријуми су кориштени цијена тонера и број принтаних страница по једном тонеру. Вриједност набавке је 400.000 КМ за период од три године.

Према добијеним информацијама током ревизије није вршено праћење односно контрола понуђених услова везано за број принтаних страница по тонеру током досадашње реализације уговора.

Из наведеног можемо закључити да подкритеријум понуђени број принтаних страница (који је имао утицаја на избор односно рангирање понуђача) Гранична полиција БиХ у току реализације оквирног споразума није пратила и не прати те се поставља питање сврхе постављања датог подкритеријума у тендерску документацију.

⁷ Службени гласник БиХ број:36/08

Препоручујемо да се у случају кориштења критеријума економски најповољније понуде приликом реализације уговора врши праћење свих подкритеријума који су били основ за избор најповољнијег понуђача. У супротном (уколико се не врши праћење реализације уговора по поменутој основи), доводи се у питање и сама сврха кориштења датих подкритеријума у јавној набавци.

Интерним актом Граничне полиције БиХ и рјешењима директора о именовању комисије за јавне набавке прописано је да је једна од надлежности именованих комисија квалитативни и квантитативни пријем робе и сачињавање записника о пријему робе. Увидом у документацију, уочили смо да је било случајева да се пријем робе значајних количина и вриједности вршио само од стране помоћног складиштара, односно да је изостао записнички пријем робе (квантитативни и квалитативни) од комисије за јавне набавке или неке друге комисије именоване за ту намјену.

Препоручујемо да се пријем робе врше у складу с одредбама интерних аката институције и рјешењима о именовању надлежних комисија.

Увидом у фактуре за реализацију резервисаних средстава из текућих издатака евидентно је кашњење у испорукама робе по основу закључених уговора, а било је кашњења у испоруци уговорених количина и до три мјесеца. У 2016. години су обрачунавани пенали за кашњење у испорукама по закљученим оквирним споразумима (уговорима) и упућивани путем књижних терећења добављачима. Наплата пенала је вршена на начин да је кашњење у испоруци роба по једној фактури утицало на умањење обавезе за плаћање по сљедећој фактури добављача сходно претходно издатом књижном терећењу. Мишљења смо да пенале због кашњења испорука треба обрачунавати и везати за сваку испостављену фактуру добављача, а у фактури од добављача тражити да наводе бројеве отпремница уз коју се веже фактурисана количина.

8. Приходи

Гранична полиција БиХ је у 2016. години остварила приходе у укупном износу од 780.112 КМ. Од укупно оствареног прихода, износ од 532.853 КМ остварен је наплатом новчаних казни изречених прекршајним налогом, док је приход од 236.444 КМ остварен на основу продаје сталних средстава.

Успостављен је систем евидентирања издатих прекршајних налога на начин да се приликом издавања налога исти евидентира у Регистар новчаних казни (ROF) у коме се прати статус налога. Систем је успостављен на начин да се аутоматски евидентира плаћање прекршајног налога уколико је у уплатници назначен број прекршајног налога. Међутим, процесом ревизије уочено је да су неријетки случајеви гдје налог за плаћање не садржи број прекршајног налога, што самим тим онемогућава упаривање издатих и наплаћених налога. Такође, систем не омогућава адекватно вриједносно праћење наплате издатих прекршаја, посебно што је законским прописима остављена могућност ослобађања плаћања друге половине изречене новчане казне уколико се прихвати одговорност за прекршај и у року од 8 (осам) дана уплати половина од износа изречене новчане казне.

Препоручујемо Граничној полицији БиХ да у циљу превазилажења насталих неусклађености захтијева надоградњу постојећег Регистра новчаних казни.

У случајевима када се плаћање налога за прекршаје не врши благовремено, Гранична полиција БиХ покреће поступак принудне наплате. Процесом ревизије уочено је да се

за грађане Републике Српске принудна наплата захтијева преко Пореске управе РС, док се за грађане Федерације БиХ и Брчко дистрикта БиХ принудна наплата теже реализује. Тачније, Поресна управа Федерације одбија упућене им захтјеве са образложењем да је законским одредбама прописано да се поступци принудне наплате могу примјењивати само за ону пореску обавезу за коју је уручен налог за плаћање од стране Поресне управе ФБиХ.

Препоручујемо да се наведено питање делегира према надлежном министарству и Савјету министара како би исти у сарадњи с надлежним институцијама на нижим нивоима изнашли законске могућности за ефикасну наплату потраживања по основу издатих прекршајних налога.

Према презентованим подацима из ROF-а, Гранична полиција БиХ је у 2016. години издала укупно 2.340 налога, на основу којих се потражује 938.330 КМ. Сагледавајући процес прикупљања и евидентирања прихода од издатих прекршајних налога може се уочити да системски није обезбијеђено, кроз Главну књигу, евидентирање потраживања на основу издатих налога. Увидом у ROF и евиденције Граничне полиције БиХ, уочена су значајнија потраживања на име ненаплаћених прекршајних налога. Тако, на примјер, потраживања од авиокомпанија које немају своја представништва у БиХ, на основу издатих прекршајних налога у 2015. и 2016. години (због довожења на гранични прелаз БиХ странца који не испуњава законом прописане услове за улазак у земљу) износе 180.000 КМ. Поред тога, значајна су потраживања и од физичких лица. Цијенећи предузете активности Граничне полиције БиХ за наплату потраживања по издатим прекршајним налозима, ипак је неминовна чињеница да може доћи и до застаре потраживања по овом основу те сматрамо да је потребно да се укључе и друге институције које имају утицај на доношење и примјену законских регулатива које се односе на ову проблематику.

Имајући у виду чињеницу да се на основу законом издатих прекршајних налога значајна средства потражују, а да се потраживања од истих не евидентирају у Главној књизи, као и да није успостављен поуздан систем над праћењем наплате, препоручујемо да се посвети дужна пажња наведеној проблематици те да се, у сарадњи са релевантним институцијама, покрену активности на успостави ефикасног система евидентирања и праћења наплате потраживања по овом основу.

9. Коментари

Гранична полиција БиХ је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној ревизији за 2016. годину.

У достављеним коментарима су углавном дата додатна појашњења и образложења која су нам била позната током ревизије или представљају презентацију већ предузетих или планираних активности по датим препорукама.

Истичемо да је Гранична полиција БиХ у својим коментарима везано за набавку услуга одржавања возила навела да није вршила провјеру квалификације подуговарача јер изабрани добављач није тражио сагласност за ангажман истих те сходно томе нису ни проведене процедуре везане за подуговарање, што нисмо могли прихватити јер презентовани докази као и достављени коментари указују на то да се подуговарање у пракси у суштини проводи и поред тога што се плаћања врше према главном добављачу, а не према подуговарачима.

У погледу набавке возила у коментарима је наведено да је обезбијеђена конкуренција и поступак проведени транспарентно. У погледу остварења активне конкуренције, нисмо

могли прихватити дато образложење узимајући у обзир све утврђене чињенице и налазе у погледу набавке возила.

Прихваћени су коментари везани за објаву финансијских извјештаја, те у циљу јасније презентације налаза и препорука додата чињеница везана за достављени списак подуговарача. Такође је извршена мања корекција везана за услуге каско осигурања која није суштинске природе.

Када је у питању набавка возила извршена је допуна текста везано за постављени захтјев (погон на четири точка) у погледу набавке возила за оперативне активности.

Узимајући у обзир наведено, можемо казати да извршене мање корекције у тексту извјештаја нису суштинске природе да би утицале на измјену налаза, препорука и датог мишљења.

Детаљан Одговор на коментаре је Граничној полицији БиХ достављен у прилогу Извјештаја о финансијској ревизији за 2016. годину.

Чланови тима за финансијску ревизију

Наташа Павловић, виши ревизор, с.р.

Лутвија Шрндић, ревизор, с.р.

Ива Зељко, ревизор, с.р.

Нерман Велић, ИТ ревизор, с.р.

Садмир Тескереџић, правник, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију – вођа тима

Неџад Хајтић, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета

Драгољуб Ковинчић,
виши ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2016. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2016. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2016. годину

Назив институције: Гранична полиција БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	71.100.000	0	71.100.000	63.551.507	89
Бруто плате и накнаде	53.330.000		53.330.000	48.737.028	91
Накнаде трошкова запослених	11.050.000		11.050.000	10.472.888	95
Путни трошкови	230.000		230.000	193.990	84
Издаци телефонских и пошт. услуга	290.000		290.000	237.920	82
Издаци за енергију и ком. услуге	450.000		450.000	417.594	93
Набавка материјала	2.730.000		2.730.000	1.123.318	41
Издаци за усл. превоза и горива	1.170.000		1.170.000	802.198	69
Унајмљивање имовине и опреме	520.000		520.000	487.128	94
Издаци за текуће одржавање	800.000		800.000	637.796	80
Издаци за осигурање	180.000		180.000	158.349	88
Уговорене и друге посебне услуге	350.000		350.000	283.300	81

2. Капитални издаци	3.080.000	86.444	3.166.444	2.678.931	85
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина	50.000	-1.000	49.000		0
Набавка опреме	2.700.000	86.444	2.786.444	2.529.761	91
Набавка осталих сталних средстава	20.000	1.000	21.000	21.000	100
Набавка сталних средстава у облику права	310.000		310.000	128.170	41
Реконструкција и инвест. одржавање			0		

3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		

4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		

5. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		

Укупно (1+2+3+4+5)	74.180.000	86.444	74.266.444	66.230.438	89
----------------------------	-------------------	---------------	-------------------	-------------------	-----------

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2017. године.

Директор:

Зоран Галић

Биланс стања на 31.12.2016. године

Назив институције: Гранична полиција БиХ

Табела II

Опис	31.12.2015.	31.12.2016.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	630.622	679.382	108
Новчана средства	9.967	12.438	125
Краткорочна потраживања	582.101	631.892	109
Краткорочни пласмани	116	116	100
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења	38.437	34.935	91
2. Стална средства	19.425.875	19.307.133	99
Стална средства	54.736.441	57.118.014	104
Исправка вриједности	35.310.566	37.810.881	107
Неотписана вриједност сталних средстава	19.425.875	19.307.133	99
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	20.056.497	19.986.515	100

3. Краткорочне обавезе и разграничења	8.941.365	7.303.243	82
Краткорочне текуће обавезе	766.185	1.406.216	184
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	5.614.806	5.436.684	97
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	2.560.373	460.343	18
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	19.425.875	19.307.133	99
Извори средстава	19.425.875	19.307.133	99
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	28.367.240	26.610.377	94
------------------------------	-------------------	-------------------	-----------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4, напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02. 2017. године.

Директор:
Зоран Галић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Граничне полиције Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Гранична полиција БиХ) дужно је да обезбједи да финансијски извјештаји за 2016. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број: 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину (Службени гласник БиХ број 101/15) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Граничне полиције БиХ.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 28.02.2017. година

Директор:

Зоран Галић